

za slučaj avarije na spornom trajektu. Što se konačno tiče obveza na temelju koncesije nadležnog upravnog organa, to je činjenično pitanje, i tužitelj bi bio dužan dokazivati postojanje i opseg takve obveze. On međutim u toku prvostepenog postupka nije ni utvrdio a još manje dokazao postojanje takve obveze.

Iz navedenih razloga ovaj drugostepeni sud utvrđuje da nije dokazana tuženikova dužnost da naknadi tužitelju utuženi iznos s naslova naknade štete koja mu je nastala prekidom saobraćaja na predmetnoj liniji, koja se održavala trajektom na relaciji Split-Supetar i natrag za vrijeme u kojem je prema objavljenom redu vožnje tuženik trebao saobraćaj održavati.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 12.V 1966.

Vijeće: dr Melkior Erak, Gabro Bađovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Vozarova odgovornost - Pregled robe tokom prijevoza - Trajanje putovanja - Ako među strankama nije ugovoren rok isporuke, isporuka se mora izvršiti u primjerenom roku - Primjereni rok iznosi prosječno 40 km na sat, računajući dnevno 16 sati vožnje, i to po autoputu - Ako se prijevoz ne vrši autoputom, prosječna brzina se razmjerno smanjuje - Od roka isporuke treba odbiti vrijeme prekida putovanja zbog carinskog pregleda - Vozar ne odgovara za kvar mesa koji je prouzrokovan nedovoljnim zamrzavanjem prilikom utovara - Ako se sumarnim pregledom mesa na granici ne utvrdi kvar mesa, ne znači da u tom času meso nije bilo pokvareno

Tužitelj-pošiljalac predao je tuženom vozaču na prijevoz u Italiju određenu količinu zaledjenog svježeg mesa. Na granici prilikom carinske kontrole meso nije pokazivalo nikakvih znakova kvara, ali je na odredištu ustanovljeno da je jedan dio robe pokvaren.

Pošiljalac tuži vozača za naknadu štete s obrazloženjem da je kvar nastao radi toga što je vozač zakasnio s isporukom. Vozač naprotiv tvrdi da je uzrok kvaru činjenica što meso prilikom utovara u hladnjaču nije bilo dovoljno zaledjeno.

Prvostepeni sud je odbio tužitelja sa zahtjevom u cijelosti iz razloga jer je nakon provedene rasprave i provedenih dokaza našao da za štetu, koja je tužitelju nastala

uslijed kvara svježeg mesa prilikom prijevoza, tuženi kao vozar nije odgovoran. Sud je utvrdio da je do kvara mesa došlo zbog nedovoljnog prethodnog rashladjivanja i nepravilnog utovara mesa. Ocjenjujući tužiteljev prigovor da je prijevoz trajao predugo i da je to uzrok kvara mesa, sud je našao da okolnost što je došlo do zakašnjenja u prijevozu nije od odlučujuće važnosti, jer je meso bilo utovareno u hladnjaču, a da nije bilo prethodno propisno ohladjeno, a to slijedi iz nalaza i mišljenja vještaka. Što se tiče pregleda mesa na granici, koje je nadjeno ispravno, sud nalazi da se taj pregled vrši organoleptički, pa se kod toga iz vana nije moralo opaziti da je došlo do početnog procesa kvarenja, a koji je proces došao do izražaja kasnije. Sud smatra da je meso bilo utovareno propisno rashladjeno, da do kvara ne bi bilo došlo zbog vremenskog trajanja prijevoza.

Drugostepeni sud je žalbu odbio, sa slijedećim bitnim obrazloženjem:

Razmatrajući ovo pitanje u smislu odredaba čl.19. Medjunarodne konvencije o ugovoru za medjunarodni prijevoz robe cestama /CMR/ čije se odredbe u smislu čl.1. cit. Konvencije imaju primijeniti na predmetni spor, ima se uzeti da je zakašnjenje u isporuci nastupilo kad roba nije isporučena u dogovorenom roku, ili ako u nedostatku ugovorenog roka stvarno trajanje prijevoza, obzirom na postojeće okolnosti, prelazi vrijeme koje se može priznati urednom vozaču. Ocjenjujući dakle pitanje prijevoza, odnosno njegovog trajanja, valja ocijeniti da li je tuženi odnosni prijevoz izvršio, obzirom na okolnosti u primjerenom roku ili ne. Prosječna brzina kretanja motornog vozila na sat od 40 km pod normalnim uvjetima vožnje ima se uzeti kretanje vozila na suvremenom autoputu. Naime ovaj sud uzima da je prosječna brzina kretanja od 40 km na sat prihvatljiva samo na suvremenom autoputu, pa se prosjek kretanja kako ga je dao vještak može uzeti samo za uvjete suvremenog autoputa. Međutim ova brzina kretanja ne može se uzeti na putevima koji su drugačije građeni, tj. na putevima gdje nije kolovoz izgrađen na suvremen način. U vrijeme kad je vršen odnosni prijevoz poznato je da dio puta od Bitolja do Beograda nije bio normalni autoput, pa se prema tome ne može ni uzeti da bi na toj udaljenosti, koja iznosi od prilike 700 km, brzina kretanja bila tolika kako je predviđena za normalne uvjete vožnje, već je prosjek kretanja daleko niži. Obzirom na to ne može se uzeti da se vrijeme prijevoza ima računati kao da se prijevoz vrši pod normalnim uvjetima vožnje. Prosjek kretanja motornog vozila na putovima koji nisu asfaltirani daleko je niži od prosjeka 40 km na sat, te se stoga ne može uzeti da bi prosjek vremena kretanja bio jednak za čitav put. Ako se dakle uzme da je trajanje prijevoza za čitavu udaljenost iznosilo 4 dana, što je nesporno utvrđeno u sporu, a ne 3 dana kako je to vještak utvrdio, ima se uzeti da je ipak tuženi, obzirom na

okolnosti i stanje putova, izvršio prijevoz u vremenu koje se može priznati urednom vozaču, napose ako se stvarno utrošenom vremenu doda i zadržavanje na granicama potrebno za izvršenje carinskih formalnosti.

Naime teoretski udaljenost od 1.800 km trebalo bi prevaliti u efektivnih 48 sati, tj. u roku od 3 dana. Međutim ako se ovom vremenu doda gubitak 2 sata na granici, te produljenje vremena za manji prosjek kretanja na relaciji Bitolj-Beograd, gdje brzina kretanja ni u kom slučaju ne može biti u prosjeku 40 km na sat, već daleko manja, ima se uzeti da bi trajanje čitavog prijevoza trebalo trajati od prilike 60 efektivnih sati, tj. računajući 1 dan po 16 sati, rok prijevoza bio bi 4 dana. Kad je dakle tuženi ovaj prijevoz izvršio u vremenskom razmaku od 10.IV - 15 sati, kad je prijevoz započeo, do 14.IV - 8 sati, ima se uzeti da je tuženi pod datim uvjetima izvršio prijevoz u vremenu koje se može priznati urednom vozaču.

Ovaj sud u cijelosti prihvaća stajalište pobijane presude: da činjenica što je meso na granici nadjeno prilikom pregleda ispravno, ne može utjecati na okolnosti da je do kvara došlo zbog nepravilnog utovara i nedovoljnog prethodnog rashladjivanja, te da se prilikom pregleda na granici nije moglo utvrditi započeto kvarenje mesa. Naime, pod redovnim okolnostima ne može se uzeti da bi se pravilno rashladjeno i utovareno meso moglo pokvariti u daljnjem roku od 24 sata, tj. na relaciji od jugoslavenske granice do Bergamasca, odnosno od 14 sati 13.IV do 13 sati 14.IV.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 24.V 1966.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Vladimir Borić, Branko Lovrečki

Prijevoz željeznicom - Odgovornost željeznice - Slabo pakovanje robe - Željeznica ne odgovara za štetu prouzrokovanu slabim pakovanjem robe - Ako se u jednoj pošiljci, koja sadrži više jednakih paketa, samo jedan paket rasuo, smatra se da je taj paket imao mane

Tužitelj je od tužene željeznice primio pošiljku koja se sastojala od većeg broja kutija laka. Jedna se kutija izlila, što je prouzrokovalo oštećenje robe.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu u cijelosti. On smatra da limenke u koje se pakuje boja i lak